

Geneza 3:16: Cuvintele lui Dumnezeu către Eva după călcarea poruncii

Hans-Jörg Ronsdorf · mai 2021 · revizuit în octombrie 2026

Versetele „capitolul 3, versetul 16” din Biblie au o greutate aparte. Nu doar Ioan 3:16, ci și acesta din prima carte a lui Moise. Mai există și alte versete 3:16 remarcabile, lucru întâmplător, desigur, căci capitolele au fost împărțite și numerotate abia ulterior, în secolul al XIII-lea, iar versetele abia în secolul al XVI-lea.

Ne interesează ce **înseamnă și ce nu înseamnă** cuvintele adresate Evei după ce ea mâncase rodul oprit și i-l dăduse și lui Adam. Dacă lucrul acesta este important, se va vedea la sfârșitul textului meu. Iată câteva traduceri ale acestui verset:

Femeii i-a zis: Voi înmulți foarte mult truda sarcinii tale, cu dureri vei naște copii; și dorința ta va fi după bărbatul tău, iar el va stăpâni peste tine. (Elberfelder CSV, traducere germană a Bibliei)

Și femeii i-a zis: Îți voi pricinui multă trudă când vei rămâne însărcinată; cu chin vei naște copii. Și dorința ta să fie după bărbatul tău, dar el să fie stăpânul tău. (Luther 2017, traducere germană a Bibliei)

Din aceste cuvinte am dedus și am interpretat întotdeauna, poate la fel ca dumneavoastră: Dumnezeu o pedepsește pe Eva pentru călcarea poruncii prin faptul că nașterile devin peste măsură de grele și de dureroase. Și: în alipirea ei de bărbatul ei, ea întâlnește pe cineva care stăpânește peste ea. Dacă urmărim sensul cuvintelor lui Luther („să fie stăpânul tău”, germană *soll dein Herr sein*), atunci această stăpânire este o ordine ierarhică voită de Dumnezeu: bărbatul este capul, femeia un ajutor.

În acest cuvânt se schimbă, ca să zic așa, macazul: cum privim la femeie și la importanța, motivele și vinovăția faptei ei? Un rol care nu trebuie subestimat îl joacă aici (ca de atâtea ori) traducerea.

În aceste două traduceri, **truda și sarcina** sunt două substantive care sunt legate unul de altul sau raportate unul la altul. Dar dacă citim acest verset în Einheitsübersetzung sau în Zürcher Bibel (traduceri germane ale Bibliei), observăm ceva important:

Femeii i-a zis: Multă trudă îți pregătesc și vei rămâne des însărcinată. Cu dureri naști copii. După bărbatul tău ai dorință, și el va stăpâni peste tine. (Einheitsübersetzung)

Femeii i-a zis: Îți dau multe greutăți și fac ca sarcinile tale să fie numeroase, cu dureri vei naște copii. După bărbatul tău vei dori, și el va stăpâni peste tine. (Zürcher Bibel)

În ultimele două traduceri, truda și sarcina nu au direct nimic de-a face una cu alta. Așadar sunt înmulțite **două lucruri**: truda și sarcina.

Limpede și literal se spune, cum mi-a confirmat un cunoscător al limbii ebraice: „... voi mări foarte mult truda ta și sarcina ta ...”.

O redare liberă spune așa: Îți voi dubla și înmulți corvezile și sarcinile; cu trudă și cu greu vei naște copii, dar dorința ta va fi după bărbatul tău, iar el va stăpâni peste tine.

Am devenit atent la această particularitate, după mine importantă, printr-o carte a lui Bruce Fleming¹, care redă acest verset astfel:

Voi înmulți negreșit (1) munca ta trudnică pe câmp și (2) zămisirea ta.

Apoi Dumnezeu o învață pe femeie despre ceea ce s-a întâmplat cu ea și cu ei, acum că sunt muritori și căzuți.

Cu eforturi vei naște copii

Dorința ta [iubitoare] [este] spre bărbatul tău

Dar el [stăpânește răzvrătit asupra lui însuși și] va stăpâni peste tine.

De ce este importantă această deosebire în prima parte a versetului 16? Pentru că prin ea cuvintele adresate Evei capătă un ton cu totul diferit și, ce este și mai important, un alt conținut. ***Mai întâi este extrem de important să constatăm că în această cuvântare a lui Dumnezeu nu vine niciun blestem asupra Evei. Dimpotrivă!*** Mai întâi i se spune dinainte că va avea multă trudă și osteneală în privința agriculturii, din care fac parte creșterea vitelor și alte munci manuale care întrețin viața. Cuvântul *trudă* apare în această formă numai de trei ori și înseamnă întotdeauna munca trudnică pe câmp. Așa aude Adam (Geneza 3:17): Pământul este blestemat din pricina ta: „Cu ***trudă*** să mănânci din el în toate zilele vieții tale.” Și așa spune mai târziu Lameh despre fiul său Noe (Geneza 5:29): „Acesta ne va mângâia pentru lucrul nostru și pentru ***truda*** mâinilor noastre, din pricina pământului pe care l-a blestemat Domnul.”

Adam a luat pur și simplu rodul de la Eva, cunoscând pe deplin interdicția, și a mâncat. Dar blestemul lui Dumnezeu nu-l lovește pe Adam. Blestemul lovește pământul. ***Încă o dată har în Eden.*** Urmările sunt truda în producerea hranei. Existența devine o luptă pentru supraviețuire, altfel decât în Eden. Și pentru că Eva trăiește pe același pământ și pentru că, fiind soț și soție, merg împreună pe drum ca să facă față vieții, o lovește aceeași trudă ca pe Adam. Motivul nu este Eva, ci Adam, căci din pricina faptei lui este blestemat pământul.

Dar acum, în a doua parte a primei propoziții, vine vestea bună, Evanghelia. Sarcinile sunt înmulțite!

În ciuda călcării poruncii, Eva poate să împlinească mandatul creației: Creșteți, înmulțiți-vă și umpleți pământul! În ciuda călcării poruncii, viața va merge mai departe. Vor fi mulți urmași. Și mai important: unul dintre acești urmași va zdrobi capul șarpelui. Șarpele a auzit primul aceste cuvinte, pe care Dumnezeu i le adresează lui:

[Geneza 3:15] Și voi pune vrăjmășie între tine și femeie, între sămânța ta și sămânța ei; el îți va zdrobi capul, și tu îi vei zdrobi călcâiul.

Aceste cuvinte sunt numite Evanghelia primordială sau protoevanghelia. ***Dar ele sunt adresate diavolului, iar pentru el nu sunt nicidecum o veste bună.*** Însă apoi șarpele trebuie să audă cum Dumnezeu asigură și garantează că vor exista urmași, că va exista sămânța femeii. Pentru Eva, o veste bună, ca și pentru Adam și pentru noi, care avem voie să ascultăm și noi în grădină.

Astfel cuvintele adresate Evei capătă o semnificație cu totul diferită, pozitivă, plină de nădejde.

Nașterea de copii va fi trudnică pentru Eva, așa cum va fi pentru Adam lucrarea pământului. După cădere, viața a devenit alta. Când a auzit Eva aceste cuvinte, încă nu născuse niciun copil. Șarpele și Adam aud cuvinte de blestem și de pedeapsă, un „înainte” și un „după” negativ. Eva nu! Dumnezeu nu schimbă trupul femeii când îi vorbește în Eden. Totuși unele traduceri sună ca și cum Dumnezeu ar schimba-o cumva pe femeie și ar preface nașterea într-un lucru rău.

Nașterea de copii este un proces riscant, atunci când nu stau la dispoziție posibilități medicale ca astăzi în multe părți ale lumii. Dar Dumnezeu stă alături de femei. El este ajutorul și izbăvitorul lor (1 Timotei 2:15).

Într-o vorbire în pilde, Isus le-a spus ucenicilor Săi – și putem presupune că este Același care a vorbit cu Eva în grădină:

[Ioan 16:21] Femeia, când este în durerile nașterii, se întristează (sau: trece prin greu), pentru că i-a sosit ceasul; dar, după ce a născut pruncul, nu-și mai aduce aminte de suferință (sau: de dureri), de bucurie că s-a născut un om pe lume.

Scriitorul face, în versetele 16-19, socoteala cu asprimile existenței omenești, mai ales cu aspectul creator al vieții: înmulțirea și producerea hranei. Lipsa de griji de mai înainte se amestecă acum cu truda: binele (urmașii, hrana) vine împreună cu răul (truda).

Prăbușirea relației

Cum fusese gândită relația dintre cei doi? „Prin două cuvinte ebraice pline de înțeles, **ezer kenegdo**, Dumnezeu descrie cum sunt meniți cei doi unul pentru altul. Ei sunt creați unul pentru celălalt, la doar câteva ore distanță. Odată ce sunt împreună, trebuie să fie o pereche roditoare și mulțumită, care locuiește împreună în grădina Edenului. ... Un **ezer kenegdo** este cineva care este pe picior de egalitate, un corespondent, cineva care lucrează împreună cu altul, pentru că se ajută reciproc împărțindu-și punctele tari. ... Acest cuvânt creează imaginea a două persoane care stau față în față. El poate fi tradus prin «vis-à-vis», «vădit în față», «corespunzător» sau «egal».”²

Această intenție a lui Dumnezeu nu se mai împlinește acum. Pe amândoi îi lovește acum truda și, la sfârșit, moartea. Nici relația dintre cei doi nu mai este aceeași. Eva se îndreaptă spre tatăl copiilor ei, i se încredințează lui, vrea să fie alături de el. Dar sexul bărbătesc, cel mai puternic trupest, își ia rolul de conducere fără mandat divin. Se pune deasupra femeii, o exploatează și o asuprește. Istoria lumii a confirmat lucrul acesta de milioane de ori – desigur, ca întotdeauna, cu excepțiile care au existat și există mereu și pretutindeni.

Cum se purtase Eva?

Ea fusese amăgită, păcălită de mincinosul și ucigașul de oameni. Când Dumnezeu i-a vorbit apoi, ea arată spre cel care avea cea mai mare vină: șarpele.

*[Geneza 3:13] Și Domnul Dumnezeu a zis femeii: Ce ai făcut! Și femeia a zis: **Șarpele m-a amăgit, și am mâncat.***

Eva se desparte de șarpe, îl acuză. Marea călcare a poruncii, prin care Eva pornește o avalanșă, a venit prin amăgire. Și ea recunoaște că a mâncat. Atitudinea ei este cu mult mai bună decât a lui Adam. Gradul călcării ei de poruncă nu se poate compara cu al lui.

„Dumnezeu a întrebat-o pe femeie, cum este descris în Geneza 3:13: «Ce ai făcut?» **Ea i-a răspuns lui Dumnezeu fără eschivări. Ea i-a răspuns lui Dumnezeu fără reproșuri. Ea a vorbit cu totul altfel decât bărbatul.** Nu s-a mai lăsat înșelată. Poate că totul i-a devenit clar când a auzit cum îl întreba Dumnezeu pe bărbat. În orice caz, acum vedea ce se întâmplase. În noua ei înțelepciune a recunoscut răul și a spus: «Șarpele m-a amăgit, și am mâncat.» Prin acest răspuns a demască șarpele cel rău ca sursă a

înșelării ei. Și a mărturisit răul pe care l-a făcut în timp ce era înșelată – «și am mâncat.» A săvârșit și ea mai mult rău, așa cum tocmai făcuse bărbatul? Nu. L-a învinuit pe bărbatul care era cu ea? Nu. L-a învinuit pe Dumnezeu? Nu. Cu toate acestea, ceea ce ne spune Biblia despre ea nu este felul în care este adesea înfățișată. Și această înfățișare greșită a ei există de multă vreme.”³

În Eden, fiecare a luat o îmbucătură. Dar gradele lor de neascultare erau diferite. Ce se petrecea în inima fiecăruia nu era același lucru.

Adam reacționează de-a dreptul sfidător, mai rău, acuzator:

*[Geneza 3:12] Și omul a zis: **Femeia pe care mi-ai dat-o lângă mine, ea mi-a dat din pom, și am mâncat.***

Adam aruncă mai întâi vina asupra Evei. Și asupra lui Dumnezeu. Este de-a dreptul o acuzație împotriva lui Dumnezeu, ca și cum Creatorul însuși ar fi vinovat. Prin aceasta el stă mai aproape de șarpe decât de Dumnezeu. Eva stă mai aproape de Dumnezeu decât Adam. Astfel, în aceste momente, Evei îi revine și rolul mai important: ea va avea o sămânță (nu Adam), care va răsturna totul și va fi temelia unui Eden nou și mai bun. Acolo unde nu va mai exista ispititor.

Amăgitorul

După atacul său, șarpele nu poate fugi. Dumnezeu vorbește cu șarpele și îi spune: Știi că ai dat de necaz! Am auzit ce a spus femeia adineauri. Și cuvintele ei erau adevărate. Tu ai mințit-o și ai înșelat-o, iar ea tocmai ți-a dat pe față faptele. Eu o confirm pe ea și pe tine ca adversari. Tu îi vei înțepa urmașului ei călcâiul. Dar urmașul ei te va nimici. Capul tău.

Satana a fost un ispititor. El i-a amăgit atât pe femeie, cât și pe bărbat.⁴ Textul ebraic din Geneza 3:1-5 arată că, de fiecare dată când spune „voi”, folosește pronume la plural. Cu alte cuvinte, nu și-a adresat cuvintele doar femeii. El a spus voi-doi, voi-toți, voi-amândoi. Iar bărbatul era de față și a auzit ce spunea el.

El îl atacă pe Dumnezeu și răstălmăcește adevărul! El contestă că ei au fost creați cu adevărat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Face o contraofertă: mâncați acest rod și atunci veți fi ca Dumnezeu. Se preface că le oferă o cunoaștere bună. Ceea ce oferă de fapt este să cunoască binele și răul!⁵

Rezumat

Sper că a devenit cât de cât clar cât de diferit au fost interpretate cuvintele adresate Evei. Prin interpretarea respectivă, respectiv prin ochelarii de interpretare, textele Noului Testament despre Eva capătă o anumită „nuanță”. Sunt doar două pasaje:

[2 Corinteni 11:2-3] Căci sunt gelos pe voi cu o gelozie după voia lui Dumnezeu, pentru că v-am logodit cu un singur bărbat, ca să vă înfățișez înaintea lui Hristos ca pe o fecioară curată. Dar mă tem ca, după cum șarpele a amăgit-o pe Eva prin viclenia lui, tot așa și gândurile voastre să nu se strice și să se abată de la curăția față de Hristos.

[1 Timotei 2:12-15] Femeii însă nu-i dau voie nici să învețe pe alții, nici să stăpânească peste bărbat, ci să stea liniștită, căci întâi a fost întocmit Adam, apoi Eva; și nu Adam a fost amăgit, ci femeia a

fost amăgită și a căzut în călcarea poruncii. Ea însă va fi mântuită prin nașterea de copii, dacă rămân în credință, în dragoste și în sfințire, cu înțelepciune.⁶

A fi amăgit este un pericol real. Eva este un exemplu pentru aceasta. Nu pentru că femeile s-ar lăsa mai ușor amăgite. Lucrul acesta nu se poate scoate din text. Ea este un exemplu impresionant pentru felul în care se poate desfășura așa ceva. A fi amăgit și a fi înșelat nu este o problemă a femeilor, ci o problemă a oamenilor. Căutați aceste cuvinte în Noul Testament, unde este vorba întotdeauna de toți, de bărbați și de femei.

Răspunderea pentru căderea în păcat trebuie s-o ia asupra lui Adam. Eva a fost o victimă (și, desigur, totuși răspunzătoare). Adam a fost un făptaș. El a păcătuit „cu mâna ridicată”. Cu ochii deschiși și cunoscând pe deplin porunca lui Dumnezeu, a mâncat rodul. El, nu Eva, devine capul omenirii căzute (Romani 5; 1 Corinteni 15), deși ea este mama tuturor celor vii.

„Când Dumnezeu îi judecă pe cei trei la pom, Dumnezeu îl pune pe bărbat, în cuvintele Sale de judecată, alături de Satana.⁷ Dumnezeu o tratează pe femeie separat de acești doi răzvrățiți, pentru că ea nu se răzvrățește intenționat. Ea devine neascultătoare abia după ce a fost amăgită.”⁸

Felul în care o interpretăm pe Eva, fapta și cuvintele ei, se răsfrânge asupra felului în care privim femeile. Pentru aceasta a fost gândit acest text: să privim încă o dată din nou la început.

Hans-Jörg Ronsdorf, 25 mai 2021 hj-ronsdorf@t-online.de

Note

1. Fleming, Bruce; Fleming, Joy; Hagemeyer, Joanne. The Book of Eden, Genesis 2-3: God Didn't Curse Eve (or Adam) or Limit Woman in Any Way. Versiunea Kindle, p. 96.
2. Fleming, The Book of Eden, p. 33.
3. Fleming, The Book of Eden, p. 56.
4. Când Pavel spune de două ori că Eva a fost amăgită, o face pentru că ea a vorbit, a reacționat și a acționat prima (2 Corinteni 11:3; 1 Timotei 2:14).
5. Cf. Fleming, The Book of Eden, p. 54.
6. Despre acest verset am scris pe larg (în cartea mea *Femei, iertați-ne! (Frauen, vergebt uns!)*, capitolul 6.3): nu este o interdicție universală pentru femei de a învăța pe alții, ci o problemă concretă în Efes, unde Timotei a primit această epistolă a lui Pavel. Avertismentul lui Pavel este: cineva, femeie sau bărbat, care n-a fost învățat și n-a învățat nu trebuie, respectiv nu poate, să-i învețe pe alții. Nici în adunare, nici în altă parte. Căci în a doua epistolă spune limpede: [2 Timotei 2:2] „Și ce ai auzit de la mine în fața multor martori, încredințează la oameni de încredere (greacă: anthropos; oameni: bărbați și femei), care să fie în stare să-i învețe și pe alții”, fie în adunare, fie pur și simplu în orice loc, pentru orice public dornic să învețe. Prin acest cuvânt Pavel nu se contrazice pe sine însuși, când îndeamnă aici femeile să învețe pe alții, ci arată că în Efes o femeie, respectiv câteva femei, erau problema, așa cum ar fi putut fi și bărbați (ceea ce însă în această situație nu era cazul).
7. Lucrul acesta reiese și din asemănarea cuvintelor adresate șarpelui și lui Adam.
8. Fleming, The Book of Eden, p. 110.